

刘心武 “恐怖”

那是30多年前的事了，当时我是高中三年级的学生，盛夏，学校组织我们下乡劳动。我们班住在一个村，另外一个班住在5里外的一个村。一天下午，领队老师派我到另一班所住的那个村，找那个班的老师取一样东西，取的是什么东西，印象已经淡漠到难以勾稽的地步，总之无非是一份文件或数据，可以装进衣袋里的。

从那个村子往回返的时候，我迷路了。京郊的景色，是很雷同的，有着深深车辙的大车道，稠密油绿的玉米地，秫秸编就的篱墙，青瓦顶上冒着炊烟的烟筒……我自信是走对了，却几次又绕回了原处。少年人是最不乐意问路的，再说渐渐的已是夕阳西下，村路上难得遇上什么人，只有鸟儿不时从头顶上飞过，去找它们的晚餐，蜻蜓在池塘上飞成一片，蛙声时断时续，不远不近的村子里飘来湿柴禾燃烧的气味。我固执地拿脚朝我认定的方向摸索而去。我想我总能找回去的。

天上有大片的紫云，所以天暗得比往日快。刮起了小风，村路边的玉米地叶片摩擦有声，还不时传来几声乌鸦的怪叫。我微笑着。我想起了同学们挤睡在炕上时，小声窃笑着所讲的那些鬼故事。此时的情境，很像某些鬼故事里厉鬼即将出现的前奏。不过我知道我并无希望抓获到一只活鬼，引送到科学院去，因而陡立奇功，被免除统考而直接保送进北京大学的……什么系呢？我提醒自己不要胡思乱想，毕竟我得在天黑前回到驻地，否则麻烦大了。

我又路过了一个小村子，村口站着个人，仔细看是个老人。再仔细看是个老大娘。我要不要过去向她问问路呢？可是再仔细一看我犹豫了。老大娘头上缠着块白布，而且耷拉下一截白布在肩头。我想她家肯定刚死人，我离她有30多米，她两只眼睛陷得很深，满脸的皱纹仿佛一张织得很精致的蛛网，我想当我观察她的时候，她一定也盯着我。我忽然不想向她问路了。因为我觉得她背后那株大椿树似曾相识，可以作为一个可靠的路标，导引我朝应去的方向走。我就转回身，继续走自己的路。我觉得自己的脚步声有点古怪，声音与我的步调似乎不那么协调。我偶然地一扭头，才发现那老大娘在尾随着我，原来她的脚步声混合了我的脚步声。她离我大约有10多米。我觉得有点稀奇。她为什么跟在我后头？而且，她似乎是一双小脚，颤颤巍巍的，怎么移动得那么快？

当我扭回头的时候，我听见那老太婆似乎在朝我说：“等等我，你等等我啊！”但又不能肯定。我不认识她，而且我在这地方是个生人，我不可能帮她什么忙，她也不可能帮我什么忙，所以我没理会，继续走自己的路。

可是，我听见我背后有奇特的脚步声，并伴随着越来越清晰——虽然极为嘶哑——的呼唤声：“等一等，你等一等我哟……”这声音宛然是农村人送葬时的那种哭丧声。我并不害怕，但我厌恶。我扭头一看，因为我年轻，已大步把她甩在了50米开外，但她却癫狂地倒换着锥子似的小脚，身子朝前伛偻着，在追赶我。

我下意识地离开玉米地间的土路，横斜着钻进了玉米地里。这时我已顾不得方向对不对了，我想我得摆脱开这个奇怪而可厌的老太婆。玉米已经长得比我头顶还高，我拨开那些划割皮肤的玉米叶，碰掉了已经完全成熟的老玉米，深入到了玉米田的中心，我想我总算摆脱开那老家伙的纠缠了，我立住脚喘气。开始，我听见自己的心跳声，然后是玉米叶在风中摩擦的声音，再后是远处公路上拖拉机开动的突突声……

然而，又出现了异常的声音。我扭过头去，于是我看见一双枯瘦而痉挛着的手，拨开着离我不远的玉米叶，从拨开而晃动的玉米叶间隙中，露出了老太婆那张痉挛着的脸。这时我看清了她的眼睛，她那尽管是深陷的双眼，却饱蓄着热力，仿佛朝外飘着蓝绿的火苗，正盯准了我燃烧；同时，从她那一瘪一张的洞口，发出了撕心裂肺的颤悠悠的呼唤：“你等一等哟……你等一等哟……”

有生以来从未有过的大恐怖攫住了我，我不管不顾地朝前冲去，踹坏了许多棵玉米，玉米叶也报复了我，在我脸上划出了许多的小口子……我冲出了青纱帐后，发现已是夜晚，半个月亮从大片浮动的紫云中冷冷地凝望着我，蛙声、虫声交织成一片，近处树影幢幢，远处山影巍巍，我忽然清楚了该往哪里走，我发现我们的驻地其实就在前方灯光闪烁处。我拼力向驻地跑去，耳边风声飒飒，我似乎仍听见有游丝般的呻吟在追随我：“等一等哟……你等等哟……”我在村口扑进了领队老师怀中。他因为总不见我返回早已急得团团转，并打发两位男同学寻找我去了。我回到村里不久便成了同学们调侃的对象，我不是一贯号称不怕鬼吗？可这回我满脸的恐怖，像泼上的浓墨，久久都冲洗不掉。听了我的讲述，有的同学竟被传染，说是比以往听过的任何鬼故事都更可怕，何况这是真的，所以怕得要命。以后的接连几天，都有同学向老师报告，说是半夜里随着击打窗棂的风声，

总仿佛有个嘶哑的声音在呼唤：“等等我哟……等一等哟……”于是不得不紧紧地用被子包住头。

领队老师不得不针对这种情况，对我们再次进行唯物论、无神论的教育。我也一再向大家说：“她不是鬼。她是人。可她真让我发怵。”老师对大家这样解释：“可能是她家刚死了人，比方说，死了老伴，而她见了过路人，便产生出一种幻觉，以为她的老伴，当然是年轻时候的老伴，又来找她了，所以她就死命地追赶……这是一种心理现象，一种精神上的病态，不足为奇的。”

老师的解释，使我早在那少年时代，就总结出了一条人生经验，即便有鬼，也可以不怕；最恐怖的，倒是你明明是人，是一个活活泼泼的好人，而却有人指认你为鬼，并死追不舍。

Liu Xin Wu “Korku”

Aslında hayaletlerden korkmam. Annem ve babam “4 Mayıs Hareketi”¹ döneminin üniversite öğrencilerindedir. Materyalizme inanırlardı. Bunun için küçüklüğümde beri beni yeryüzünde hayalet diye bir şey olmadığına inandırdılar. İlk ve ortaokul yıllarımda arkadaşlarım hep benim cesaretime şaşmışlardır. Bense onlara: “Aslında yeryüzünde hayaletlerin olmasını tercih ederdim. Çünkü siz hayaletlerden korkuyorsunuz, bu yüzden hayalet gelse hepiniz kaçacak delik ararsınız. Oysa ben hayaletlerden korkmam, hayalet geldiğinde aksine onu selamlar, sonra onu bir güzel yakalar ve Çin Bilim Akademisi’ne sürüklerim. Böylece yeryüzünde hayaletleri keşfeden ilk insan olur, Columbus²’un statüsüne erişirim!” derdim. Sınıf arkadaşlarım da bu lafıma haliyle çok gülerlerdi. Esasında ben gerçekten de hayaletlerden korkmazdım. Hayalet hikayeleri, filmleri ve oyunları bende hiç korku duygusu uyandırmamıştır.

Ancak bir keresinde büyük bir korku yaşadım. Otuz yıl öncesine dayanan bir olaydı bu. Lise üçüncü sınıf öğrencisiydim. Yaz ortasında okul bizim için kırsal kesimde bir çalışma kampı organize etti. Bizim sınıf bir köyde kalıyor, diğer sınıf da bizden iki buçuk kilometre uzaklıktaki başka bir köyde kalıyordu. Bir öğleden sonra, bizim gruptan sorumlu olan öğretmen, bir diğer grubun öğretmeninden bir şey almam için beni öbür köye yolladı. Alacağım şey neydi? Çoktan hafızamdan silinmiş.

¹ 4 Mayıs 1919 tarihinde Pekin’de gerçekleşen olaylar, öğrencilerin ağırlıkta olduğu anti-emperyalist grupların hükümete karşı başlattıkları bir hareketti.

² Christopher Columbus (Kristof Kolomp). Amerikayı keşfettiği Kabul edilen denizci.

Muhtemelen cebime koyabileceğim büyüklükte bir belge ya da bir döküman. Gidip alacağımı aldım, geri dönerken yolumu kaybettim. Başkentte heryer birbirine çok benzerdi. Tekerleklerin derin iz yaptığı yollar, koyu yeşil mısır tarlaları, örülmüş duvar gibi tahıl yığınları, çatılarda dumanı tüten bacalar... Doğru yoldan gittiğime inanıyordum ama birkaç kez dönüp dolaşıp aynı yere geldim. Her genç gibi ben de yol sormaya yanaşmazdım pek. Üstelik güneş batmaya yüz tutmuş, yolda insana rastlamak da zorlaşmıştı. Etrafta yalnızca akşam yemeğini aramak için uçuşan kuşlar, gölet üzerinde küme halinde yusufluklar, dinmeyen kurbağa sesleri ve civar köylerden sürüklenip gelen rutubetli yanık kütük kokuları vardı. İnatla kendi bildiğim yöne doğru yürümeye devam ediyordum. Eninde sonunda yolu bulup, geri dönebileceğimi düşünüyordum.

Gök yüzündeki bulutlar yüzünden hava dünden daha erken karardı. Hafif bir rüzgar başladı. Köy yolundaki mısır yapraklarının hışırtıları duyuluyordu. Arada bir tuhaf karga sesleri geliyordu. Arkadaşlarımın tuğla yataklarda, sıkış tıkış yatarken birbirlerine gizlice anlattıkları hayalet hikayeleri aklıma gelince, yüzümde bir tebessüm belirdi. Şu anda içinde bulunduğum durum, hayalet hikayelerinde tam da hayaletin ortaya çıktığı o anı anımsatıyordu.

Yürümeye devam ettim. Küçük bir köyün yakınından geçiyordum ki birden köyün girişinde bekleyen biri takıldı gözüme. Dikkatle bakınca bunun yaşlı bir kadın olduğunu fark ettim. Yanına gidip ona yolu sormalı mıydım? Daha dikkatle bakınca bir an tereddüt ettim. Yaşlı kadın başına beyaz bir tülbent dolamış, tülbentin bir kısmı omuzlarına düşmüştü. “Kesin ailesinden biri yeni ölmüş”³ diye düşündüm. Aramızda 30 m’den fazla bir mesafe vardı. Tüm yüzünü kusursuz bir örümcek ağı misali kırışıklıklar kaplamış olan kadının, gözleri derinlere dalmıştı. Ben burada durmuş onu baştan aşağı süzerken, kesin o da gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Birden ona yol sorma fikrinden vazgeçtim. Hem yaşlı kadının arkasında duran büyük Cennet Ağacı benim için güvenilir bir yol işareti olabilirdi. Geri dönüp kendi yolumda yürümeye başladım.

Bir süre sonra kendi ayak seslerim bana bir tuhaf gelmeye başladı. Attığım adımlar ve adımlarımdan çıkan sesler birbirine uyumlu değildi. Gayri ihtiyari kafamı çevirince yaşlı kadının beni takip ettiğini fark ettim. Meğersem benim ayak seslerime onun ayak sesleri de karışmıştı. Benimle arasında yaklaşık 10 m’lik bir mesafe vardı. Biraz garipsedim bu durumu. Neden peşimden geliyordu ki? Dahası, titreyen iki küçük ayağıyla nasıl olup da bu kadar hızlı hareket edebiliyordu ki?

³ Çinlilerin matem rengi beyazdır.

Biraz sonra yaşlı kadının bana doğru: “Bekle! Beni bekle!” dediğini duyar gibi oldum. Ama buna ihtimal vermedim. Onu tanımıyordum. Üstelik burada yabancıydım. Ona nasıl yardımcı olabilirdim! O da bana yardımcı olamazdı zaten. Bu yüzden onu umursamadım. Kendi yolumda yürümeye devam ettim.

Fakat arkamdan gelen tuhaf ayak sesleri gittikçe netleşiyordu. Köylü cenazelerindeki ağıt seslerini anımsatan bu ses: “Bekle! Beni bekle!” diye bağırıyordu. Korktuğumu söyleyemem ama rahatsız olmuştum. Arkamı döndüm. Genç olduğum için büyük adımlar atarak aramızdaki mesafeyi 50 m kadar açabildim. Ama O küçücük ayakları, kürdan gibi bacakları ve kambur bedeniyle delirmişçesine bana yetişmeye çalışıyordu. Farkında olmadan yoldan ayrılp mısır tarlasına doğru girmişim. Artık gittiğim yöne de dikkat etmiyordum. Bu tuhaf, başbelası yaşlı kadından bir an evvel kurtulmak istiyordum. Tarlada mısırların boyu çoktan benim boyumu geçmişti. Keskin yapraklı mısır koçanlarını iterek önümü açmaya çalışırken, ellerim olgunlaşmış mısırlara çarpıyordu. Böylece tarlanın ortasına kadar ilerlemişim. Eninde sonunda bu lanet yaşlı kadından kurtulacaktım. Durup derin bir nefes aldım. İlk sadece kendi kalp atışlarımı duyuyordum, sonra mısır yapraklarının rüzgardaki hışırtısı ve uzak yoldan geçen bir traktörün sesi geldi kulularıma. Sonra o tuhaf ses yeniden başladı. Kafamı çevirince benden çok da uzakta olmayan mısır yapraklarını iteleyerek açmaya çalışan yaşlı kadının bir deri bir kemik kalmış elleri göründü. Bana daha da yaklaşınca yaşlılıktan çökmüş yüzünde alevler saçarak bana bakan bir çift göz fark ettim. Kadının buruşuk dudaklarından dökülen ürpertici : “Bekle! Beni bekle!” sesi, sanki ciğerime işleyerek yüreğimi parçalıyordu. Doğduğum günden beri hiç yaşamadığım bir korku sardı beni. Bir an bile düşünmeden kendimi öne atarak tekmelediğim mısır yaprakları, öç alırcasına yüzümde sayısız kesikler açıyordu.

Tarladan çıktığımda havanın karardığını fark ettim. Kara bulutlar arasından sızan yarım ay, ışığını üzerime yansıtmış beni aydınlatıyordu. Uzaktaki heybetli dağın ve yanibaşımdaki ağacın titreyen yapraklarının gölgesinde kurbağa ve böcek sesleri birbirine karışmıştı. Birden bire ne tarafa doğru yürümem gerektiğini anladım. Az ötede parıldayan kamp ışıklarını fark ettim. Var gücümle ışığa doğru koşarken, kulaklarımda hala rüzgarın uğultusuyla : “Bekle! Beni bekle” inlemelerini duyar gibi oluyordum.

Köye girer girmez kendimi sorumlu öğretmenin kollarına attım. Benim hala geri gelmediğimi fark eden öğretmen de tüm gün telaş içerisinde dolanıp durmuş. Hatta iki erkek arkadaşı da beni aramaları için arkamdan yollamış. Köye döndükten sonra

arkadaşlarımın şamar oğlanı haline dönüştüm. Hani hayaletlerden hiç korkmazdım ya! Ne olmuştu?

Korku, yoğun bir mürekkep misali derinlemesine yüzüme işlemiş, uzun zaman da silinmemişti. Başıma gelenleri anlatırken beni dinleyen arkadaşlar bu olayı herkese yaymış, her duyan da bunun en korkunç hayalet hikayelerinden bile daha korkunç olduğuna karar vermişti. Dahası bu bir hikaye değildi, bu gerçektir. Olaydan sonraki bir kaç gün bir çok arkadaş öğretmene geceleri pencereden içeri sızan rüzgarla birlikte gelen: “Bekle! Beni bekle!” sesini duyduklarını söylediler. Sesi her duyan yorganı sıkı sıkı kafasına çekiyormuş.

Sorumlu öğretmen bu olay hakkında konuşurken sık sık materyalizmden, ateizmden bahsediyordu. Ben de herkese o gördüğüm yaşlı kadının hayalet değil insan olduğunda ısrar ediyordum. O bir insandı, beni korkudan titreten bir insan...Öğretmen bu olayı şöyle açıkladı: “Muhtemelen ailesinden birini yeni kaybetti, belki ölen eşiydi. O gün yoldan geçen birini görünce hayal gördü, belki kocasının gençlik hali onu görmeye geldi zannetti ve delirmişçesine peşinden koştu. Bu psikolojik bir durum, ruhsal bir karmaşa, aslında hiç de tuhaf değil”.

Öğretmenin açıklamaları, o genç yaşında bir hayat tecrübesi kazandırdı bana: Yeryüzünde hayalet de olsa, korkmaya gerek yok. Asıl korkunç olan şey, sen yaşayan, hayat dolu bir insan olduğun halde, birinin seni hayalet zannedip ölümüne peşinden koşması.